

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

XLV. Differentia 2. Iure civili fæminæ in testamento testes esse non
poßunt:

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

DIFFERENTIA 2.

Iure civili femina in testamento testes esse non possunt: l. Ex eo 13. ff. de testibus, l. Qui testamento, ff. Qui testam. fac. possunt. Secus Iure Canonico, c. Forus, de verb. signif. c. Quoniam, c. Ex litt. de testam. Ioann. Bapt. a S. Blasio 37.

I. Iure civili, ait *Clarus in §. fin. q. 24. n. 2.* mulier admittitur indistinctè ad testificandum in causis criminalibus, & ira communiter tenetur. *Gram. Consil. crim. 12. n. 17. Vivius in l. Communium opin. fol. 281. v. Testu idonea:* etiam in capitalibus. *Alexand. Consil. 11. n. 6. l. 1. Imola in l. Qui testem, §. Mulier.* A testamentis autem repelluntur *argum leg. Qui testamento, ubi §. 6.* legimus. Mulier testimonium dicere in testamento non poterit, aliàs autem testem esse mulierem posse, argumento est lex Julia de adult. quæ adulterii damnatam testem produci, vel dicere testimonium vetat. In aliis ergò admittit, ut *Gloss. Gotofr. colligit. Cui adnuculans Greg. Tholos. l. 48. c. 13.* Mulier, ait, Iure civili in criminalibus & in civilibus admittitur, ut plerumque in testimonium, *l. Ex eo, ff. de testib. l. Qui testamento, §. Mulier, ff. de testam. Eadem Wesenbecii doctrina est, l. 28. ff. tit. 1. n. 11.* Cur autem in testamento rejiciant mulieres, & in judiciis admittant, ratio sumpta ex infirmitate iudicii, & constantiæ defectu, quam *Gloss. & Interpretes passim agnoscunt,* produci non debet, quia non minùs probat de uno, quàm de alio. Non enim desinit esse in-

firma, & instabilis ingenii femina, quando ad testificandum in iudicio adhibetur. Necessitas igitur consideranda est, quæ illis viâ aperit in uno, & non in altero. Testes pro testamento cum delectis sumuntur, & ad manum sunt, nec ulla in ipsis præcognitio exigitur. At verò, qui delictis aut negotiis testificantur, si cauti sunt, qui cautæ aut criminis notitiam habent, qui sapenúmero admodum pauci, ac pene nulli sunt. Alia ratio et antiquis Romanorum moribus sumitur. Testamenta enim tunc fiebant calatis comitiis, in quibus ad suffragium mulierum non admittebatur.

II. Conveniunt igitur leges, & Canones ad testificandum in causis civilibus, & criminalibus adhiberi feminas potest (honestas intellige) nisi de crimine civiliter agatur, velut contra clericos, sive per viam inquisitionis, denunciationis vel exceptionis, *§. Quoniam 1. de testib. In testamentis verò leges non patiuntur.* Iure Canonico autem in testamentis ad pias causas absolute admittuntur. *V. clerorum, de testam. q. 6. n. 4.* Quamvis aliqui contradicant apud *Vallens. l. 2. tit. 29. §. 2.*

§. 2.

XLVIDI.